

Handläggare
Stefan Ångström
Avdelning/Stab/Enhet
SFV Skog
Ansvarig
Erik Larsson

Datum
2025-09-24
Dokumenttyp
Yttrande
Version
1.0

Sida
1 (4)
Diarienummer
2930/25
Skyddsnivå
1

Regeringskansliet
Agnetha.alriksson@regeringskansliet.se
Conny.ohman@regeringskansliet.se
li.remissvar@regeringskansliet.se

Er beteckning:
2025-06-25
LI2025/01288 LI2025/01286, LI2024/01029

Yttrande över Landsbygds och infrastrukturdepartementets remiss

REMISS AV PROMEMORIAN ANMÄLNINGSPLIKT FÖR SKOGSBRUKSÅTGÄRDER I UR-SKOG OCH GAMMAL SKOG SAMT KRAV FÖR A-LANDSSTATUS I FÖRNYBARHETSDIREKTIVET SAMT SKOGSSTYRELSENS RAPPORTUNDERLAG FÖR KOSTNADSEFFEKTIVT GENOMFÖRANDE AV FÖRNYBARDIREKTIVET-SLUTREDOVISNING

INLEDNING

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit ovanstående remiss. SFV har tagit del av remissen och lämnar nedanstående synpunkter och kommentarer.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Myndigheten ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 4 000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter.

SAMMANFATTNING

SFV Tillstyrker i huvudsak förslaget om att införa en uttrycklig anmälningsplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog enligt 12 kap. 6§ miljöbalken. SFV ser positivt på att Sverige genom tydligare regelverk säkerställer A-landsstatus enligt förnybarhetsdirektivet därigenom underlättar för aktörer på bioenergimarknaden. Förslaget bidrar även till att bevara skogar med höga biologiska och kulturhistoriska värden.

SFV stödjer Skogsstyrelsens rapports övergripande målsättning och ser positivt på att tydliga system för identifiering, rapportering och kontroll av urskog och gammal skog utvecklas. Detta är nödvändigt för att Sverige skall uppfylla EU:s krav och för att skydda värdefulla skogar. SFV kan konstatera att det är värde att urskog respektive gammal skog är tydligt definierat och att kriterier för biotoperna är tydliga och objektiva. Detta för att undvika osäkerhet om vilka skogar som omfattas och ur ett rättssäkerhetsperspektiv är det nödvändigt med tydliga och objektiva kriterier.

SFV:S SYNPUNKTER

SFV välkomnar att förslagen harmoniserar med EU-rättens definition av urskog och gammal skog samt med avskogningsförordningen. Vi vill dock framföra följande:

- Kulturvärden i urskog/gammal skog: SFV:s skogsinnehav omfattar ofta områden där höga naturvärden sammanfaller med kulturhistoriska värden (t.ex. fornlämningar, äldre brukningsspår, historiska parker). Det är viktigt att kriterierna och de kommande föreskrifterna tydliggör hur dessa värden ska beaktas vid avvägningar i samrådsärenden.
- Praktiska stöd för identifiering: SFV stödjer förslaget att Skogsstyrelsen tar fram operativa kriterier och kartstöd. Detta är centralt för att markägare ska kunna avgöra om åtgärder är anmälningspliktiga. Vi vill understryka att tydlig vägledning behövs även för offentliga markförvaltare som förvaltar ett stort antal fastigheter med varierande värden.
- Samordning i biogeografiska regioner: Vi delar bedömningen att harmonisering med Finland och övriga länder i samma biogeografiska region är viktig för rättssäker och likvärdig tillämpning.
- SFV tillstyrker förslagen om nationella kartlager och register.
- Vi betonar vikten av att kulturhistoriska värden integreras i inventeringarna, eftersom SFV:s mark ofta omfattar både höga natur- och kulturvärden.
- Inventeringsmetoderna bör samordnas med befintliga kulturmiljöregister för att undvika dubbelarbete.

KONSEKVENSER

SFV förvaltar ett stort antal skogsområden med höga naturvärden. Vi bedömer att en uttrycklig samrådsplikt kan bidra till bättre framförhållning och dialog med Skogsstyrelsen, men noterar att:

- SFV delar promemorians bedömning att förslaget berör en begränsad del av skogsarealen och att risken för oupptäckta åtgärder i urskog är liten. Samtidigt innebär förslaget en administrativ skyldighet för markägare även vid mindre åtgärder som gallring och hyggesfritt brukande. Vilket kan uppfattas betungande. Digitaliserade och förenklade anmälningsrutiner är därför av stor vikt.
- Möjligheten till ersättning enligt 31 kap. miljöbalken är viktig om förelägganden eller förbud påverkar pågående markanvändning i betydande grad.
- SFV delar rapportens bedömning att anmälningsplikt och register medför en viss administrativ belastning för markägare, men anser att detta kan hanteras med digitaliserade och förenklade processer.
- SFV efterlyser tydlig vägledning om hur naturvårdande och kulturvårdande åtgärder (t.ex. för att bevara kulturmiljöer eller öka biologisk mångfald vid t.ex. skötsel av parker, forminnesområden) ska hanteras i förhållande till anmälningsplikten.

- SFV betonar vikten av att offentliga markförvaltare får möjlighet till dialog och stöd i implementeringen.
- SFV vill också påminna om att eventuella regelverk som skulle kunna begränsa möjligheten för medlemmar i sameby att ansöka om fritt virke enligt rennäringslagen fortsatt måste ge möjlighet att utsyna och avverka fritt virke i urskog/gammal skog då det i flera fall omfattar stor eller all del inom en sameby.

BEHOV AV RESURSER OCH SAMVERKAN

SFV vill framhålla behovet av:

- Informationsinsatser och vägledning till både privata och offentliga skogsförvaltare före ikraftträdandet.
- Samverkan mellan Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och markägare för att identifiera berörda skogar med höga natur- och kulturvärden samt undvika dubbelarbete i inventeringar. SFV anser att det är en förutsättning för ett gott resultat att en kontakt tas samt att en samverkan sker med markägaren.
- SFV välkomnar förslaget om öppen och samordnad datahantering.
- Vi föreslår att Skogsstyrelsen etablerar samverkans forum med berörda myndigheter för att utveckla gemensamma rutiner och standarder.

SLUTSATS

SFV stödjer promemorians förslag och ser det som ett proportionerligt och välavvägt steg för att uppfylla EU:s krav och samtidigt bevara skogar med höga natur och kulturvärden. Vi betonar vikten av praktiskt tillämpbara kriterier, samordning av inventeringar och tydlig vägledning för att underlätta efterlevnaden.

SFV ser rapportens förslag som väl avvägda och proportionerliga. Vi ställer oss bakom huvud dragen och betonar särskilt

- Integrering av kulturmiljöaspekter i kriterier och register
- Behovet av digitalisering och tydlig vägledning
- Vikten av myndighetssamverkan för att effektivt implementera

BESLUT

Generaldirektören beslutar att fastställa yttrandet.

VEM SOM DELTAGIT

I den slutliga beredningen har gruppchef Skog Stefan Ångström, naturvårdsspecialist Irene Stierna, fastighetschef Erik Larsson deltagit.

Beslutande

Max Elger
Generaldirektör

Föredragande

Jan Olov Westerberg
Fastighetsdirektör